

سال ۱۴
استقلال آفرین
دانش نیان
توسیع

سازمان بنادر و دریانوردی

ویژه نامه
روز جهانی دریانورد
تیرماه ۱۴۰۱

سفر دریایی از گذشته تا حال، تجربه ات را به اشتراک بگذار

Your Voyage Then and Now, Share Your Journey

DAY OF
THE SEAFARER

روز جهانی دریانورد

دریانوردان هسته مرکزی
فعالیت کشتیرانی

به همراه گفتاری از:

کی تاک لیم / علی اکبر صفایی / مجید علی نازی / علی اکبر مرزبان / سیده فاطمه مقیمی
سامان رضایی / سیدعلی حسینی / علیرضا محمدی گرجی ران / بهروز آقایی / امیر محمدی / زهرا سندالی

ویژه‌نامه روز جهانی دریانورد

مبارک

روزتان

دریانوردان امروزی با آن روبرو هستند. در ایران نیز امروز (۶ تیرماه) از دریانوردان کشور که در سخت‌ترین شرایط فعالیت می‌کنند، تقدیر می‌شود. دریانوردانی که با وجود تحریم‌ها، شیوع ویروس کرونا، دوری از خانواده و سایر چالش‌ها که تمام دریانوردان دنیا با آن روبرو هستند، خوش درخشیدند. بی تردید اگر همکاری، همدلی، همراهی و خدمات ارزنده دریانوردان نبود، اکنون کشور با مشکلات جدی تامین کالا مواجه بود اما دریانوردان ایرانی در عرصه صادرات و واردات کشور، عملکردی قابل تقدیر و شایسته داشتند و اجازه ندادند که تامین کالا در کشور با مشکلی مواجه شود.

با توجه به اینکه دریانوردان ایرانی، در صحنه خدمت، کارنامه قابل قبولی داشتند این امیدواری وجود دارد که دولت سیزدهم نگاه ویژه‌ای به این گروه داشته باشد و از طرفی نهاد، سازمان و تشکل‌های مرتبط با صنعت دریایی و حمل و نقل دریایی بکوشند تا دریانوردان با وجود دوری از خانواده با آرامش سفرهای دریایی خود را داشته باشند.

۲۵ ژوئن هر سال، «روز جهانی دریانورد» است و هدف آن به رسمیت شناختن نقش و کمک دریانوردان به تجارت بین‌المللی و اقتصاد جهانی است. روز دریانورد فرصتی برای ادای احترام به یک و نیم میلیون دریانورد جهان به دلیل سهم بی بدیل و اغلب نادیده گرفته شدن آنها در فراهم کردن رفاه برای عموم مردم است. همه ساله دولت‌ها، سازمان‌های دریانوردی، شرکت‌ها، مالکان کشتی‌ها و همه طرف‌های ذینفع این روز را به شیوه‌ای مناسب و معنادار ترویج داده و جشن می‌گیرند.

روز جهانی دریانورد برای اولین بار در سال ۲۰۱۱، پس از تصویب آن در نشست اعضای کنوانسیون بین‌المللی استانداردهای آموزش، گواهینامه و نگهبانی دریانوردان که در مانیل فیلیپین، برگزار شد؛ رسمیت پیدا کرد و در حال حاضر این مناسبت در فهرست سالانه مراسم سازمان ملل متحد گنجانده شده است. در سال ۲۰۱۱، این جشن به شکل یک کمپین آنلاین برگزار شد که در آن سازمان جهانی دریانوردی از همه خواست تا با استفاده از شبکه‌های اجتماعی حمایت خود را اعلام کنند. روز دریانورد همچنین فرصتی برای آموزش مردم در مورد مسائلی است که

دریانوردانی که با وجود تحریم‌ها، شیوع ویروس کرونا، دوری از خانواده و سایر چالش‌ها که تمام دریانوردان دنیا با آن روبرو هستند، خوش درخشیدند

آرامش در سفرهای دریایی با حمایت دولت‌ها

کی تاک لیم

دبیر کل سازمان جهانی دریانوردی

هر روز، صدها هزار دریانورد بر روی کشتی‌ها مشغول به فعالیت هستند، در حالی که عده دیگری از آنها در حال استراحت و آماده شدن برای سفر بعدی خود هستند. کشتی‌های دریانوردان، عامل‌های کلیدی تجارت جهانی و موتورهای اقتصاد جهانی محسوب می‌شوند که محموله‌هایی مانند غذا، دارو، لوازم الکترونیکی و غیره را حمل می‌کنند.

بدون دریانوردان، صنعت دریانوردی و کشتیرانی وجود نخواهد داشت و روز جهانی دریانورد هر سال، به ما فرصتی می‌دهد تا به دریانوردان در همه جا، صرف نظر از سفر و مقصدشان، ادای احترام کنیم.

کشتیرانی و ندای اقیانوس‌ها و دریاها، نوعی سبک زندگی را شکل می‌دهد. دریانوردی یک شغل معنادار و مهم است که پایه ای محکم برای زندگی فراهم کرده و فرصت‌های بی‌پایانی برای یادگیری و پیشرفت ارائه می‌دهد.

این حرفه اصیل برای من بسیار عزیز است و برای بسیاری از ما سفرهای دریایی، شروع یک سفر دریایی مادام‌العمر است. سفر هر دریانورد منحصر به فرد است. با این حال بسیاری از چالش‌ها و فرصت‌ها نیز مشترک هستند.

پس از دو سال همه‌گیری ویروس کرونا همچنان با یک محیط کاری چالش برانگیز در کنار مشکلات در تغییر خدمه کشتی‌ها، و دسترسی به مراقبت‌های پزشکی مواجه هستیم. سازمان جهانی دریانوردی همچنان از دولت‌ها می‌خواهد تا با به رسمیت شناختن دریانوردان به عنوان کارگران کلیدی از آنها حمایت کرده تا سفر دریایی هر دریانوردی با آرامش همراه باشد.

در روز جهانی دریانورد، ما نیز به آینده نگاه می‌کنیم. فناوری‌های جدید، تجهیزات جدید و نیاز به سبزتر کردن حمل و نقل، چالش‌ها و فرصت‌های جدیدی را فراهم می‌کند. من

فناوری‌های جدید، تجهیزات جدید و نیاز به سبزتر کردن حمل و نقل، چالش‌ها و فرصت‌های جدیدی را فراهم می‌کند. من مطمئن هستم که دریانوردان با این چالش‌ها مقابله کرده و راه را برای حمل و نقل پایدارتر در سال‌های آینده هموار خواهند کرد

مطمئن هستم که دریانوردان با این چالش‌ها مقابله کرده و راه را برای حمل و نقل پایدارتر در سال‌های آینده هموار خواهند کرد. موضوع وشعار امسال روز دریانورد «سفر دریایی شما - در گذشته و حال؛ سفر خود را به اشتراک بگذارید» است و از شما دعوت می‌کنم که عکس‌هایی از اولین سفر و آخرین سفر خود را در رسانه‌های اجتماعی به اشتراک بگذارید. ما می‌خواهیم تجربیات شما را بشنویم. لطفاً سازمان جهانی دریانوردی را در پست‌های خود تگ کنید تا پیشرفت شما را در سفرهای دریایی ببینیم و آن را جشن بگیریم. ما از همه دعوت می‌کنیم از هشتگ #SeafarerJourney استفاده کنید، چه خودتان دریانورد باشید و چه قصد ادای احترام به آنها را داشته باشید.

ضرورت نگاه ویژه دولت سیزدهم به تربیت نیروی متخصص در حوزه دریایی سازمان بنادر؛ محدودیتی برای مشارکت بانوان در عرصه دریانوردی

علی اکبر صفایی

معاون وزیر راه و مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی

روی کشتی و سایر هزینه‌های مرتبط با جذب دریانورد، نتوانسته‌اند از ظرفیت دانشگاه‌های دریایی به درستی استفاده و در عمل دریانورد مورد نیاز کشور را تربیت کنند، هرچند که در مجموعه کشتیرانی خارجی، دریانوردان متبحر ایرانی داریم که بسیار موفق هستند اما این زنجیره استمرار پیدا نکرده و باعث شده است، دانشگاه‌های دریایی کشور هم نتوانند به رسالت مهم خود عمل کنند. ضروری است دولت سیزدهم که نگاه ویژه‌ای به نیروی انسانی و تحول در بخش منابع انسانی دارد به منظور تامین نیروی متخصص در حوزه دریایی نیز نگاه و اقدام جدی داشته باشد، خوشبختانه در مجلس شورای اسلامی و به ویژه کمیسیون عمران، رویکرد ویژه‌ای برای رفع ناترازی در بخش تربیت و تامین

پیام اصلی شعار روز جهانی دریانورد ۲۰۲۲ از سوی سازمان جهانی دریانوردی تحت عنوان «سفر دریایی از گذشته تا حال؛ تجربه‌ات را به اشتراک بگذار» دارای چند مفهوم است؛ در وهله اول «مقایسه گذشته و حال سفر دریایی» در کانون توجه قرار گرفته است و مخاطب خاص یعنی دریانوردان و شاغلان روی کشتی و مخاطب عام یعنی مردم در قالب سفرهای تجاری و توریستی از طریق کشتی و شناورها را در بر می‌گیرد. این شعار در بخش بعدی از مردم و دریانوردان درخواست کرده تجربه سفر دریایی خود را به صورت تولید محتوا در فضای رسانه ای اعم از شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های رسمی کشور به اشتراک بگذارند تا شاهد اطلاع رسانی عمومی و آموزش همگانی باشیم.

ماهیت سازمان بنادر و دریانوردی سیاستگذاری، هدایت و حمایت از حمل و نقل دریایی است و موظف هستیم با ظرفیت‌سازی جدید در راستای رونق و ایجاد اشتغال دریایی کشور گام برداریم و اگر بتوانیم در بخش دریا ظرفیت‌سازی کنیم شاهد رونق اقتصادی و اشتغال آفرینی خواهیم بود.

طی جلسات مکرر با ارگان‌ها و دانشگاه‌های دریایی کشور، مشخص شد این بخش‌ها و به ویژه دانشگاه‌ها به عنوان تربیت کننده نیروی دریایی تحصیلکرده، طی ۱۵ سال گذشته از مسیر اصلی خود منحرف شده‌اند و در چنین شرایطی، سازمان بنادر، مجموعه کشتیرانی‌ها و ناوگان دریایی کشور، علی‌رغم تقبل هزینه‌های زیاد مربوط به دوره کارآموزی دانش‌آموختگان رشته‌های دریایی

پیام مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی به مناسبت روز جهانی دریانورد

علی اکبر صفیایی؛ معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی در پیامی، روز جهانی دریانورد را به جامعه دریایی و دست اندرکاران حمل و نقل دریایی کشور تبریک گفت. در پیام وی آمده است که روز جهانی دریانورد، فرصت مغتنمی است تا بار دیگر از تک تک دریانوردان، دست اندرکاران بخش های صنعت حمل و نقل بین‌المللی دریایی و خدمات وابسته در ساحل و دریا که با همت و تلاش خود از جان و آسایش خود مایه می‌گذارند تا چرخ عظیم این صنعت به حرکت دائمی خویش ادامه دهد، قدردانی شود.

با توجه به تحریم‌های ناجوانمردانه استکبار جهانی و همه‌گیری ویروس کرونا، تلاش و عملکرد به یاد ماندنی دریاداران عزیز، نقش مهمی در دستیابی به اهداف و برنامه‌های حمل و نقل دریایی و تجارت کشور ایفا کرد و به لطف الهی و همدلی دریانوردان، صادرات و واردات کالاها لحظه ای متوقف نشود. بی‌تردید اگر حضور نیروی انسانی متخصص، آگاه و کارآمد حرفه دریانوردی نبود، توسعه صنعت حمل و نقل دریایی محقق نمی‌شد، آنچه تاکنون به‌دست آمده مرهون زحمات و تلاش‌های خالصانه دریاییان کشور است. امید به فردای بهتر و توسعه دریایی نیز متکی به همین عزیزان است که با وجود همه محدودیت‌ها و سختی‌ها در دریا مشغول به کار هستند و چرخ حیات و توسعه کشور را به حرکت در می‌آورند. در پایان ضمن ارج نهادن به تلاش و ایثارگری‌های این قشر زحمتکش و فداکار، سلامتی، عزت و سربلندی تمامی همکاران عزیز دریانورد و خانواده‌های آنان را از درگاه خداوند متعال مسالت دارم.

دریانورد مورد نیاز ناوگان دریایی وجود دارد و حمایت قانونی و اجرایی از مجموعه دانشگاهی دریایی کشور در نهایت موجب رونق زنجیره تولید، تامین کالا و اشتغال دانش بنیان می‌شود.

نکته قابل تامل اینکه هم اکنون در حوزه افسران دریایی، کمبودهای جدی داریم که باید این خلاء برطرف و با استفاده از سازوکارهای قانونی و مدیریت مشارکتی، وضع موجود اصلاح شود.

موضوع دیگر به فعالیت بانوان در عرصه دریایی مربوط می‌شود؛ در جمهوری اسلامی ایران، زنان تحصیل کرده با تکیه بر توانمندی‌های خود حضور پررنگی در عرصه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی و فرهنگی داشته و دارند و امروزه شاهد هستیم بانوان توانمند زیادی پا به عرصه دریا گذاشته و دوشادوش مردان در گستره وسیعی از فعالیت‌های دریایی اعم از مهندسی کشتی‌سازی، مدیریت شرکت‌های دریایی و... در حال حرکت هستند.

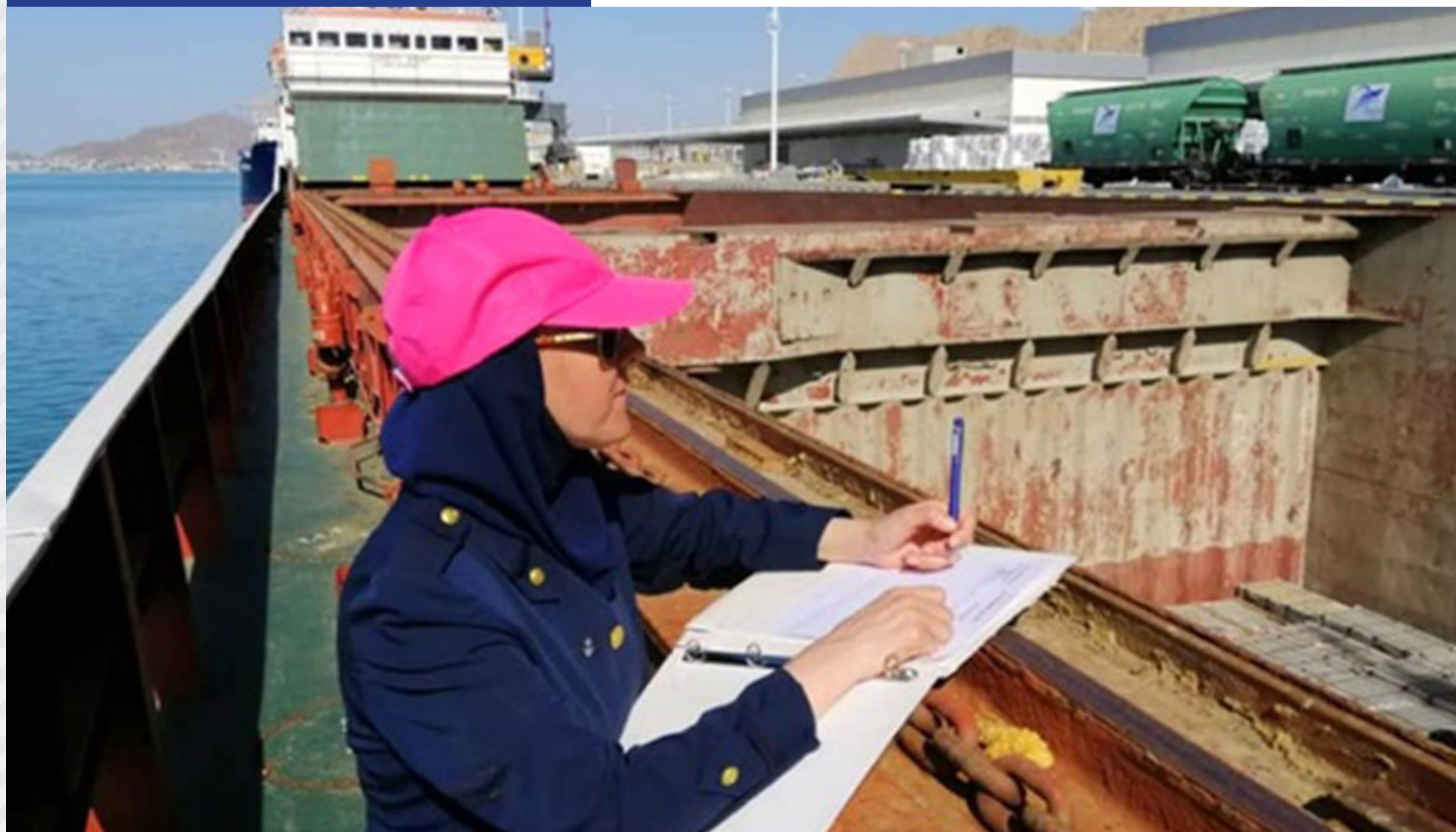
تاکید می‌کنیم، سازمان بنادر و دریانوردی محدودیتی برای مشارکت و حضور بانوان در عرصه دریایی ندارد و به تلاش بانوانی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، ارج می‌نهد، در عین حال امیدوار هستیم در آینده بیش از پیش شاهد حضور و مشارکت اثربخش بانوان عزیز در بخش دریایی و نقش‌آفرینی آن‌ها در ارتقای صنعت دریانوردی کشور باشیم.

ماهیت سازمان بنادر و دریانوردی سیاستگذاری،

هدایت و حمایت از حمل و نقل دریایی است و موظف

هستیم با ظرفیت‌سازی جدید در راستای رونق و ایجاد

اشتغال دریایی کشور گام برداریم

مجید علی نازی؛ معاون امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی عنوان کرد:

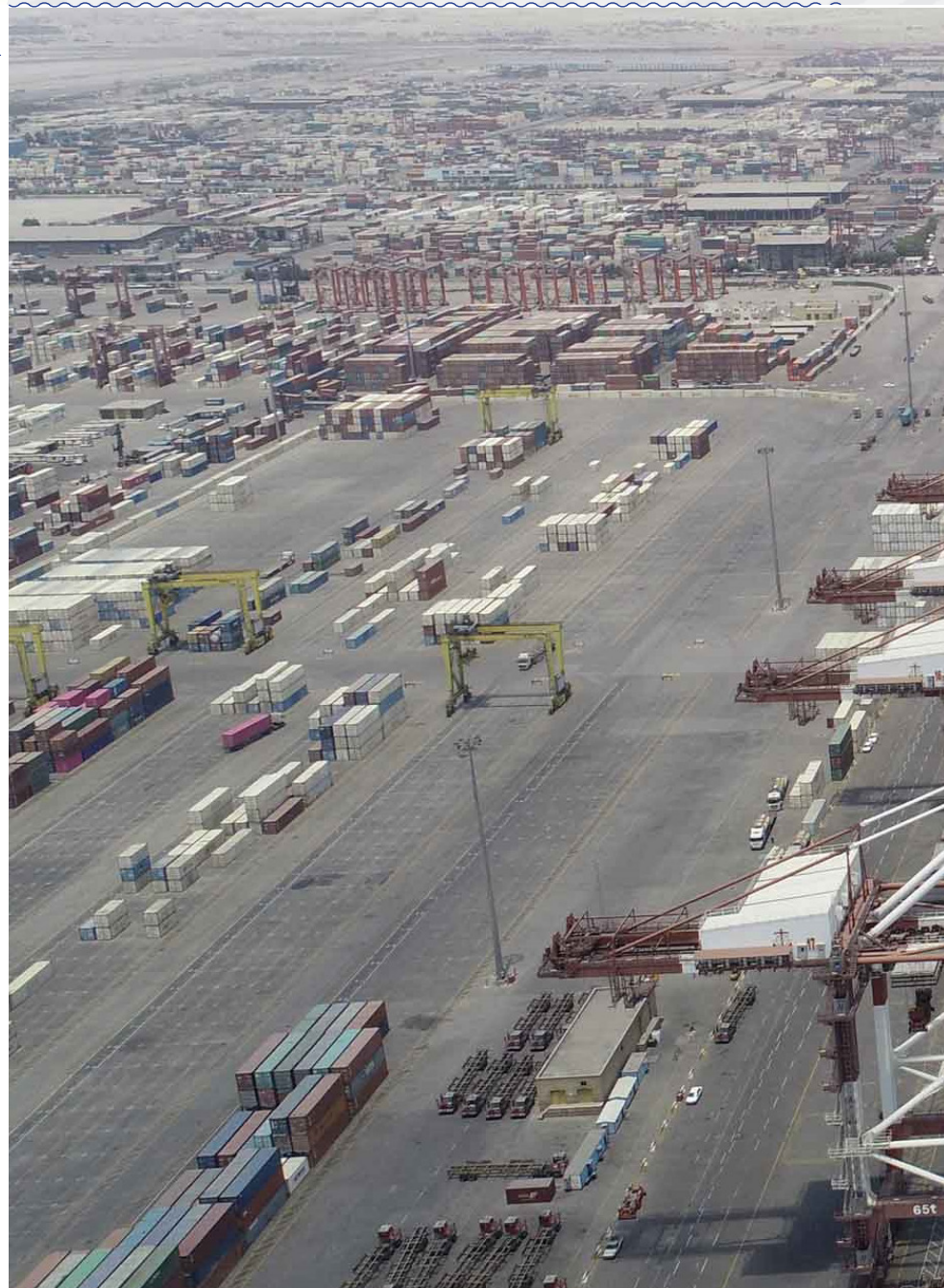
اشتغال دریانوردان ایرانی روی ناوگان خارجی

◀ اجرای درست مقاله نامه کار دریایی با هدف انتظام بخشی روابط دریانوردان و مالکان کشتی‌ها

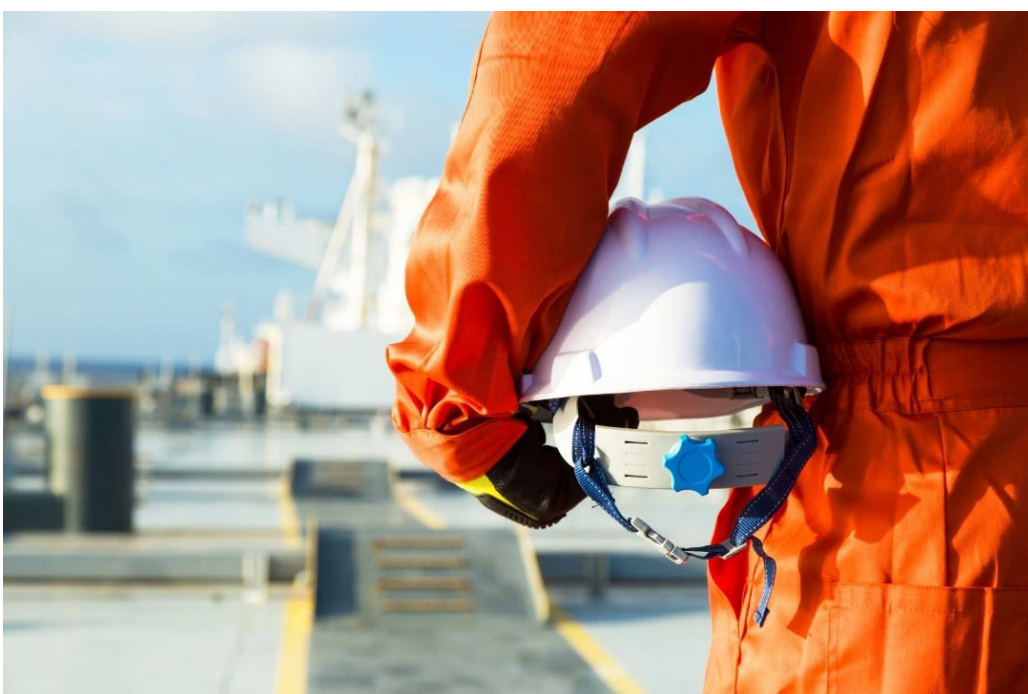
صنعت حمل و نقل دریایی دارای سه مفهوم و ضلع اصلی شامل دریا، کشتی و بندر است و بدون شک دریانوردان در هسته مرکزی فعالیت کشتیرانی قرار می‌گیرند و باید بدانیم کشتی بدون دریانوردان ماهر و شایسته، اساساً معنایی ندارد. در خصوص فعالیت دریانوردان و آینده‌ای که برای این بخش متصور است با مجید علی نازی؛ معاون امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی گفت‌وگویی انجام دادیم که در ادامه می‌آید.

■ دریانوردان چه جایگاهی در صنعت حمل و نقل دریایی دارند؟
وقتی از حرفه دریانوردی صحبت می‌شود فرق نمی‌کند که دریانورد چه نوع کشتی (تجاری، خدماتی، مسافری، پشتیبانی، اکتشافی - تحقیقاتی و یا ناوهای نظامی که وظیفه تامین امنیت دریانوردی و مقابله با دزدان دریایی را دارند) باشد، نقش و جایگاه دریانوردان آن قدر واضح و روشن است که نیازی به تبیین اهمیت آن نیست و در یک کلام باید بگوییم دریانوردان همواره برای ما به عنوان مرجع دریایی حاکمیتی کشور هستند و تمامی فعالان جامعه دریایی و بندری، مهم بوده و مهم خواهند بود.

با توجه به کمبود افسر دریانورد در دنیا به دنبال اشتغال
دریانوردان ایرانی روی ناوگان خارجی هستیم که تبعاً برای
کشور ارزش آوری به همراه دارد و در این راستا تاکنون با ۲۲ کشور
تفاهم‌نامه شناسایی گواهینامه‌های دریانوردی منعقد کرده‌ایم و با
۱۰ کشور نیز در حال رایزنی هستیم

آموزشی در رده‌های سفرهای نزدیک به ساحل و نامحدود در کشور وجود دارد که در ۷ استان مستقر و از پتانسیل بسیار بالایی در تربیت نیروی انسانی دریانورد برخوردار است.

■ در این حوزه با کمبودی روبرو هستیم؟

در حال حاضر میزان پرورش نیروی انسانی دریانورد، تمامی نیازهای کشور را پوشش داده و با توجه به کمبود افسر دریانورد در دنیا به دنبال اشتغال دریانوردان ایرانی روی ناوگان خارجی هستیم که تبعاً برای کشور ارزش آوری به همراه دارد و در این راستا تاکنون با ۲۲ کشور تفاهم‌نامه شناسایی گواهینامه‌های دریانوردی منعقد کرده‌ایم و با ۱۰ کشور نیز در حال رایزنی هستیم.

■ حوزه دریا می‌تواند اشتغال آفرین باشد؟

با وجود سواحل طولانی کشور و وجود نیروهای مستعد در مناطق شمالی و جنوبی و به ویژه مناطق محروم، فعالیت‌های دریایی کمک بسیار بزرگی به جمعیت مناطق مذکور می‌کند و سرمایه‌گذاران متعددی نیز وجود دارند که با ترغیب آنها می‌توان علاوه بر اشتغال‌زایی، موجب محرومیت‌زدایی شد. همچنین استخدام و به کارگیری نیروهای بومی در بنادر، حمایت مالی از کارگاه‌های مرتبط با صنایع دریایی در استان‌های ساحلی، کمک به دانش آموزان مستعد و علاقه‌مند به صنعت دریایی در بنادر از طریق بورسیه و پرداخت کمک هزینه‌های آموزشی از دیگر مهم‌ترین مواردی است که نیازمند عزم ملی و حمایت همه جانبه دولت است و باید به آن توجه ویژه ای داشته باشیم.

■ از دریانوردان چه حمایت‌های صورت می‌گیرد؟

علاوه بر حمایت‌های قانونی مندرج در قانون کار جمهوری اسلامی ایران که شامل دریانوردان می‌شود و رعایت حداقل‌های لازم در انعقاد قرارداد کار و شرایط کار، جمهوری اسلامی ایران به مقابله نامه کار دریایی مصوب سازمان بین‌المللی کار ملحق شده است و با توجه به اینکه کشتی، محل کار و زندگی دریانورد محسوب می‌شود، پیش‌بینی‌هایی در خصوص رعایت الزامات و توصیه‌های مقرر در این مقابله نامه به منظور حفظ ایمنی، شرایط عادلانه اشتغال و کار شایسته روی کشتی، حمایت بهداشتی، مراقبت درمانی، تدابیر رفاهی و دیگر موارد حمایت اجتماعی، مدنظر قرار گرفته است.

■ به غیر از مقابله نامه کار دریایی مصوب سازمان بین‌المللی کار، در

قوانین داخلی چه حمایت‌های صورت می‌گیرد؟

به تازگی قرارداد کار دریانوردان نیز با همکاری سازمان بنادر و دریانوردی، اتحادیه مالکان کشتی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تدوین شد و سازمان بنادر و دریانوردی نقش مثبت و بسزایی در تنظیم این سند داشت و بیش از ۳۵ جلسه کارشناسی برای تهیه نمونه قرارداد برگزار شد که این اتفاق دستاورد و گامی بزرگ در راستای اجرای درست مقابله نامه کار دریایی با هدف انتظام بخشی روابط دریانوردان و مالکان کشتی‌ها و تضمین حقوق دو طرف است.

■ تربیت نیروی انسانی دریانوردی چگونه دنبال می‌شود؟

با توجه به ظرفیت‌های بسیار خوبی که با حمایت سازمان بنادر و دریانوردی توسط بخش خصوصی ایجاد شده است، در حال حاضر تعداد ۵۸ مرکز

مفهوم کشتی بدون دریانورد، بی معنا است

علی‌اکبر مرزبان

مدیرکل امور دریانوردان و سازمان‌های تخصصی بین‌المللی سازمان بنادر و دریانوردی

زمانی که به مقوله کشتیرانی می‌رسیم، هیچ کشتی وجود ندارد که بدون دخالت انسان به حرکت درآید و بتواند تعمیر و نگهداری شود؛ بنابراین دریانوردان در هسته مرکزی فعالیت دریانوردی قرار می‌گیرند و به همین دلیل نمی‌توان مفهوم کشتی را بدون دریانورد، متصور بود.

حمل و نقل دریایی ۸۵ درصد از حمل و نقل کالا در دنیا را به خود اختصاص داده و جابجایی کالا از مسیر دریا، ارزان‌ترین و ایمن‌ترین روش حمل و نقل از میان سایر روش‌های حمل و نقل است. از سویی دریانوردان از جایگاه بسیار بالایی در شبکه حمل و نقل دریایی برخوردار هستند و ایران از ناوگان دریایی قابل دفاعی در منطقه بهره‌مند است و بر حسب تناژ کالا در رتبه ۲۰ تا ۲۵ کشور اول دنیا قرار دارد.

از اینرو زمانی که مقوله دریا و دریانوردی مطرح می‌شود، صرفاً منظور تربیت دریانوردان نیست، بلکه طیف وسیعی از مشاغل از ساخت کشتی، تعمیر و نگهداری کشتی، نمایندگی کشتیرانی، خدمات وابسته، بیمه دریایی، مشاوره حقوقی دریایی، شیلات، اکتشافات، پژوهش‌های دریایی، محیط زیست دریایی، گردشگری دریایی و... را در بر می‌گیرد.

مقام معظم رهبری در فرمایشات خود به مقوله دریا توجه جدی دارند و بر توسعه سواحل به ویژه سواحل مکران تأکید کرده‌اند، علاوه بر این سایر مقامات کشور از جمله رییس‌جمهور نیز بر مقوله «توسعه دریامحور» تأکید ویژه دارند. باید بدانیم صنعت دریا از اهمیت بسیار بالایی برای کشور

برخوردار است چرا که مشاغل متعددی را در دل خود جای داده است و می‌تواند در GDP کشور نقش بسزایی ایفا کند. سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان مرجع حاکمیت دریایی کشور مسئول و متولی تمامی امور دریانوردان است و از آموزش و تربیت دریانورد ماهر گرفته تا صدور اسناد دریانوردی، سیاستگذاری و برنامه‌ریزی می‌کند؛ این سازمان همواره در جهت ارتقای کیفی و کمی دریانوردان گام برداشته و برنامه‌های مختلفی را در همین راستا اجرایی کرده و برنامه‌های جدید دیگری را نیز دارد.

دریانوردان دارای حقوق متعددی هستند، مطالبات آن‌ها بیشتر در حوزه اجرای کنوانسیون کار دریایی (MLC) می‌گنجد و نیازمند یک رابطه قراردادی مکتوب و منسجم با حقوق و دستمزد متناسب هستند و از دیگر مطالبات دریانوردان اینکه زمان پهلوگیری کشتی در کشورهای مختلف، باید خدمات پزشکی و رفاهی لازم در اختیار آنها قرار گیرد که شامل دسترسی به اینترنت، مرخصی خشکی، جایگزینی خدمه کشتی و... است.

خوشبختانه گروه الزامات مرتبط با کنوانسیون کار دریایی در سازمان بنادر و دریانوردی فعالیت می‌کند و پیگیری مسائل، مشکلات و مطالبات دریانوردان از این طریق انجام می‌شود. بدین جهت سازمان بنادر و دریانوردی تمام تلاش خود را برای حل مشکلات دریانوردان به کار خواهد بست و به هیچ وجه از حل مسائل آنها دریغ نخواهد کرد و در تمامی بنادر اصلی و مهم کشور از ابتدای سال ۱۳۹۹ تشکیلات جدیدی ایجاد شده که مطابق با کنوانسیون کار دریایی، مسائل دریانوردان، رسیدگی شود.

مقام معظم رهبری در فرمایشات خود به مقوله دریا توجه جدی دارند و بر توسعه سواحل به ویژه سواحل مکران تأکید کرده‌اند، علاوه بر این سایر مقامات کشور از جمله رییس‌جمهور نیز بر مقوله «توسعه دریامحور» تأکید ویژه دارند

عضو هیات ریسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران:

مشوق‌های مختلف برای دریانوردان در نظر گرفته شود

عضو هیات ریسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران با اشاره به اینکه دریانوردی یکی از حرفه‌های بسیار ارزشمند در بین مشاغل مختلف است و باید از جایگاه ویژه‌ای چه از بعد مالی و چه از بعد معنوی برخوردار باشد، گفت: باید به مسائل مادی، روحی و روانی حرفه دریانوردان به صورت ویژه توجه شود و حتی خانواده آنها نیز، مدنظر قرار گیرند چرا که دریانوردان ممکن است چندین ماه از خانه و خانواده خود دور باشند و این نبودن با هیچ جایگزینی قابل تعویض نیست.

سیده فاطمه مقیمی درباره جایگاه دریانوردان با بیان اینکه یکی از دلایل عدم رغبت به حرفه دریانوردی، دستمزد است، اظهار کرد: ضرورت دارد مشوق‌های مختلفی برای دریانوردان و خانواده آنها در نظر گرفته شود تا حداقل با ارائه تسهیلات، سختی این شغل را به دلیل دوری از خانواده و فعالیت روی کشتی برای مدت طولانی، تا حدودی جبران و قابل تحمل شود.

وی افزود: باید در نظر داشته باشیم که دریانوردان علاوه بر مخاطراتی همچون دزدی دریایی، با مخاطرات طبیعی دیگری از جمله شرایط نامناسب جوی همراه هستند که این موارد بر سختی شغل آنها می‌افزاید.

مقیمی با بیان اینکه این حرفه آنگونه که باید و شاید به مردم و جامعه جوان معرفی نشده است، گفت: با استفاده از ظرفیت‌های رسانه‌ای باید فرهنگسازی مناسبی صورت گیرد تا دریانوردی به عنوان یک فرهنگ کاری مدنظر قرار گیرد و به صورت جدی در مورد آن برنامه‌ریزی و صحبت شود.

وی ادامه داد: یکی از رسالت‌های سازمان بنادر و دریانوردی و تشکل‌های دریایی این است که در راستای معرفی حرفه دریانورد و دریانوردی گام بردارند و با توجه به تجربه بسیار بالای مدیرعامل سازمان بنادر، نگاه متفاوت و عملکرد این سازمان می‌تواند، تغییرات بسیار اثرگذاری در این حوزه رقم بزند و زمینه‌ساز توسعه حرفه دریانوردی و افزایش دریانوردان، باشد.

عضو هیات ریسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران درباره حضور زنان در حرفه دریانوردی، اظهار کرد: زمانی که به تمامی بخش‌های کشور در جامعه نگاه می‌کنید متوجه خواهید شد که در خصوص ظرفیت زنان غفلت صورت گرفته است و در حالی که زنان می‌توانند فرصت اقتصادی بسیار مناسبی برای کشور به وجود آورند. وی ادامه داد: فرهنگ‌سازی صحیح در جامعه می‌تواند کمک کننده باشد و موجب می‌شود شخص و خانواده‌اش برای قبول کردن حرفه دریانوردی با چشم باز اقدام کنند.

عضو هیات ریسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران با بیان اینکه نقش اثربخش زنان، مرز دریایی و خشکی نمی‌شناسد، گفت: حضور زنان در مشاغل دریایی دنیا، حدود ۲ درصد است که نشان دهنده نقش‌آفرینی کم‌رنگ زنان در عرصه‌های دریایی به عنوان یک چالش فراگیر و جهانی است. وی با بیان اینکه زنان می‌توانند در مشاغلی چون کنترل ترافیک دریایی، راهنمایی کشتی و بازرسی شناورها، فعالیت داشته باشند، خاطر نشان کرد: زمان آن رسیده است که مالکان کشتی‌ها و شرکت‌های کشتیرانی برای واگذاری امور به زنان و افزایش مشارکت آنها برای رسیدن به توسعه پایدار، ترغیب شوند.

یکی از رسالت‌های
سازمان بنادر و
دریانوردی و تشکل‌های
دریایی این است که در
راستای معرفی حرفه
دریانورد و دریانوردی
گام بردارند

ویژه نامه روز جهانی دریانورد

تدوین استراتژی برای توسعه پایدار صنعت دریایی

سامان رضایی

دبیر انجمن صنفی دریانوردان

یعنی زنان است. دنیا در سال ۲۰۱۹ برای رفع کمبود کمی دریانورد، توانمندسازی زنان در صنعت دریایی را در دستور کار قرار داد و به دنبال افزایش سهم ۲ درصدی زنان به عنوان نیروی فعال دریانوردی بود که به تبع آن در ایران نیز همان سیاست دنبال شد.

باید در نظر داشت که این سیاست پس از ۳ سال در اکثر کشورهای جهان بنا به دلایل مختلف عرفی، فرهنگی و اجتماعی و... چندان موفق نبوده است، بنابراین باید این نگرش بازبینی و اصلاح شود تا از این طریق حضور بانوان متخصص نه الزاماً روی کشتی بلکه در بخش‌های دیگر صنعت دریایی و کشتیرانی پر رنگ شود.

باید با استفاده از تمام ظرفیت‌های داخلی از جمله انجمن‌های صنفی و تخصصی ضمن شناسایی هدفمند منابع و امکانات موجود برای توسعه پایدار صنعت دریایی در قالب یک استراتژی مشخص و جامع و همچنین در تعامل سازنده با سایر ارگان‌ها، برنامه مناسب نوشت.

اتفاق خوشایند اینکه در یک اقدام مشترک با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان بنادر و دریانوردی و اتحادیه مالکان کشتی با محوریت انجمن صنفی دریانوردان، برنامه‌ای جامع و مشخص برای حل این مشکلات تدوین شده است که تحقق عملی آن نیازمند عزمی راسخ‌تر و همتی بلندتر از سوی همه بخش‌ها و سازمان‌ها است و برخی از شاخص‌های این برنامه پیشنهادی انجمن صنفی دریانوردان که به تصویب نیز رسیده است شامل نمونه قرارداد کار دریایی، راه‌اندازی سامانه متمرکز کاریابی دریایی و نظارت دقیق به جذب نیرو، ساماندهی موسسات کاریابی دریایی و برخورد با مراکز متعدد کاریابی غیرمجاز، بیمه پایه برای تمام دریانوردان و... است.

طی سال‌های گذشته به ویژه طی دهه ۷۰ و ۸۰ با یک برنامه‌ریزی هدفمند در راستای آموزش دریانوردان ایرانی، کشور توانست بخش عمده‌ای از نیاز ناوگان ملی را تامین کند و به تدریج از میزان نیروی کار دریانورد خارجی در ناوگان دریایی کشور بکاهد اما عدم تداوم آن سیاست‌ها و نبود برنامه جامع و عملی در جذب و آموزش دریانوردان متخصص، چشم انداز روشنی را در حفظ کمی و کیفی دریانورد ایرانی ترسیم نمی‌کند.

باید توجه داشت که سیاست‌ها و عملکردها در حوزه آموزش و منابع انسانی، پیامدهای بلندمدت دارد و شرایط موجود در بخش دریانوردان نتیجه اقدامات یک دهه گذشته است که باعث شده در حال حاضر وضعیت نیروی کار متخصص و منابع انسانی در حوزه دریانوردی کشور در وضعیت نامناسب قرار گیرد و در صورت عدم پیش‌بینی راهکارهای مناسب برای رفع برخی از چالش‌های موجود در آینده نزدیک با مشکلات مختلفی روبرو خواهیم شد.

از سوی دیگر در حوزه شناورها با سفرهای محدود و نزدیک به ساحل، مشکلات عمیق‌تر می‌شود و با وجود موسسات آموزشی غیراستاندارد، موسسات کاریابی غیرمجاز، تمایل مالکان شناورها به جذب دریانوردان خارجی از مسیرهای غیرشفاف و غیرقانونی شاهد آسیب‌های امنیتی، اقتصادی، بیکاری، خروج ارز و... هستیم.

وقتی از ظرفیت کامل صحبت می‌کنیم به معنی استفاده حداکثری از تمام نیروی‌های انسانی از جمله نیمی از جامعه،

با شناسایی هدفمند

منابع و امکانات موجود

برای توسعه پایدار

صنعت دریایی و همچنین

در تعامل سازنده با

سایر ارگان‌ها می‌توان

استراتژی مشخص نوشت

رئیس کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق بازرگانی:

حرفه دریانوردی هنوز ناشناخته است

دریانوردان تاثیر بسیار زیادی در اقتصاد ملی و بین‌المللی کشور دارند

صنعت دریایی و دریانوردی در دنیا بر
اساس علم روز در حال پیشرفت است
و با توجه به کوتاهی‌های صورت گرفته
در کشور ما، باید مشاغل دریایی و به
ویژه شغل دریانوردان، بیش از پیش به
مردم و جوانان علاقمند، شناسانده شود

رئیس کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اینکه دریانوردان؛ گرداننده اقتصاد دریا هستند، گفت: متأسفانه درباره معرفی مشاغل دریایی و به ویژه حرفه دریانوردان، غفلت صورت گرفته است. درباره دریانوردان و اینکه چه اقداماتی در راستای ترغیب جوانان جویای این حرفه باید در دستور کار قرار گیرد؟ با سیدعلی حسینی؛ رئیس کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق بازرگانی ایران گفت و گویی انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید.

■ حرفه دریانوردان را چگونه می‌بینید؟

بیش از ۹۰ درصد تجارت کشور از طریق حمل و نقل دریایی است، این مساله به خوبی اهمیت حمل و نقل دریایی، صنایع دریایی و دریانوردی را نسبت به سایر شقوق حمل و نقل و نیز سایر مشاغل در کشور، نشان می‌دهد. جایگاه دریانوردان بر کسی پوشیده نیست، این گروه تاثیر بسیار زیادی در اقتصاد ملی و بین‌المللی کشور دارد و برخی کشورهای دنیا در حوزه منابع انسانی صنعت دریانوردی اقدامات جدی انجام داده‌اند و حتی اقتصاد خود را به تربیت نیروهای انسانی گره زده‌اند.

■ آیا حرفه دریانورد در ایران شناخته شده است؟

دریانوردان؛ گرداننده اقتصاد دریا به عنوان افرادی زحمت‌کش و صبور هستند، متأسفانه آن گونه که باید و شاید از نظر فرهنگی، اقتصادی و معیشتی به شغل دریانوردان پرداخته نشده است. بدین جهت در مورد ترغیب و جذب نسل جوان به حرفه دریانوردی با مشکلات عدیده‌ای روبرو هستیم که طی سال‌های آینده کشور ما را با کمبود دریانوردان به ویژه در بخش بین‌المللی مواجه می‌کند. با توجه به سختی‌های این شغل و دور ماندن از خانواده باید شرایط ویژه‌ای در نظر گرفته شود و با توجه به اینکه دریانوردان در طول زمان دچار فرسودگی جسمی و روحی می‌شوند و بخش عمده‌ای از زندگی خود را دور از خانواده و در دریا

سپری می‌کنند، باید از مزایای ویژه شغلی برخوردار باشند. در رابطه با معرفی صنایع دریایی و دریانوردی و مشاغل مرتبط با آن در کشور ما غفلت و کوتاهی صورت گرفته است، هنوز جوانان ایرانی نمی‌دانند از کدام مسیر باید به مشاغل مرتبط با دریا ورود کنند، بنابراین ضروری است که از نظر معرفی مشاغل دریایی و به ویژه شغل دریانوردان در فضای رسانه‌ای کشور، فعالیت بیشتری صورت گیرد تا جوانان به فعالیت در این حوزه ترغیب شوند.

■ آیا تعداد دریانوردان برای کشور کافی است؟

میزان اشتغال در کشور با توجه به ظرفیت‌های دریایی و بندی کشور باید افزایش پیدا کند و با توجه به اینکه کشور ما در نقطه استراتژیک و بسیار مهمی از نظر جغرافیایی قرار دارد، بهره‌مندی حداکثری از ظرفیت‌های دریایی می‌تواند به اقتصاد ملی و جایگاه بین‌المللی ایرانی کمک شایانی داشته باشد. شغل دریانوردی یک حرفه بین‌المللی است و افرادی که در این حرفه وارد می‌شوند باید از توانمندی‌های خاصی نیز برخوردار باشند، صنعت دریایی و دریانوردی در دنیا بر اساس علم روز در حال پیشرفت است و با توجه به کوتاهی‌های صورت گرفته در کشور ما، باید مشاغل دریایی و به ویژه شغل دریانوردان، بیش از پیش به مردم و جوانان علاقمند، شناسانده شود و در مورد آن تبلیغات لازم و مناسب صورت گیرد.

نقش دریانوردان در دیپلماسی دریایی

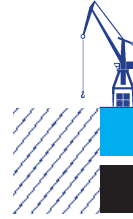
علیرضا محمدی کرجی‌ران

مدیرکل بنادر و دریانوردی هرمزگان

توسط سازمان جهانی دریانوردی) علاوه بر فرهنگ‌سازی و گفت‌وگوهای حول فعالیت دریانوردی، انتقال سریع ایده‌ها، پیشنهادات و چالش‌ها بین بخش‌های مختلف این صنعت و همچنین با سایر صنایع دورتر باعث هم‌افزایی شده و سرعت پیشرفت را تقویت کرده است؛ بنابراین تلفیق تکنولوژی‌های جدید و رسانه‌های فراگیر با تجربه ناب دریانوردی می‌تواند زمینه‌ای جذاب و پرمخاطب برای افکار عمومی و ابزاری برای شناساندن زوایای مختلف این حرفه و چالش‌های آن باشد.

در صنعت حمل‌ونقل دریایی توسعه فناوری‌های نوین، بکارگیری تجهیزات جدید و نیاز به حرکت به سمت حمل‌ونقل سبز و ایمن باعث به‌وجود آمدن چالش‌ها و فرصت‌های جدید در این صنعت شده و انتظار می‌رود دریانوردان کشور پایه‌ی این تغییرات پیش‌رفته و راه را برای نمایان شدن چهره جدید صنعت کشتیرانی هموار کنند. در این راستا روز دریانورد فرصتی برای پاسداشت زحمات دریادلان پر تلاش بوده و بخصوص شعار امسال سازمان جهانی دریانوردی در راستای جلب توجه عموم مردم دنیا به فعالیت‌های دریانوردان طراحی شده است.

در این هندسه جدید، اگر دریا را آینه تمدن و فرهنگ بدانیم، دریانوردان بسان رسانه‌های عصر جدید و روایتگران تبادل فرهنگی و سفیران علمی فرهنگی یک ملت محسوب می‌شوند که اگر به دانش روزآمد دنیا در تولید محتوای رسانه‌ای مجهز باشند، می‌توانند فراتر از یک شهروند عادی شاغل در این صنعت عمل کنند و آینه تمام‌نمای تمدن کهن ایرانی و فرهنگ ایرانی باشند.

از عهد باستان تاکنون دریا در پیدایش تمدن‌های بشری، ساخت شهرهای باشکوه، استمرار مدنیت و تکامل امپراتوری‌های بزرگ و جهان‌شمول نقش کلیدی داشته؛ به همین خاطر، بیشتر تاریخ‌نگاران معتقدند که آب و دریا، بنیادساز تمدن بوده‌اند.

برخلاف توزیع پراکندگی جمعیت دنیا که حدود ۴۰ درصد از جمعیت جهان در فاصله ۱۰۰ کیلومتری سواحل اسکان‌گرفته‌اند، کمتر از ۱۸ درصد از جمعیت کشور ما در قلمروی دریایی (شمال و جنوب) استقرار دارند، این در حالی است که ایران به سبب برخورداری از حدود پنج هزار و ۸۰۰ کیلومتر نوار ساحلی و ۳۰ جزیره در شمال و جنوب، همجواری دریایی با ۱۲ کشور همسایه، عبور پنج کریدور بین‌المللی ترانزیتی و وجود منابع قابل توجه انرژی (نفت و گاز) در خلیج فارس و دسترسی به آب‌های آزاد در سواحل مکران از موقعیت بسیار برجسته‌ای برای توسعه دریامحور بهره‌مند است و تمرکز بر این موضوع می‌تواند شکوفایی اقتصادی و ایجاد اشتغال پایدار را به همراه داشته باشد.

کشتی و کشتیرانی دارای نقش کلیدی و اساسی در تجارت بین‌الملل بوده و به تعبیری نیروی محرکه اقتصاد جهانی به شمار می‌رود و قطعا بدون دریانورد، کشتی و کشتیرانی معنایی نخواهد داشت.

با فراگیر شدن تجربه‌های دریانوردان در رسانه‌های اجتماعی و استفاده از هشتگ‌های مشترک (تعریف شده

کشتی و کشتیرانی دارای

نقش کلیدی و اساسی

در تجارت بین‌الملل

بوده و به تعبیری نیروی

محرکه اقتصاد جهانی

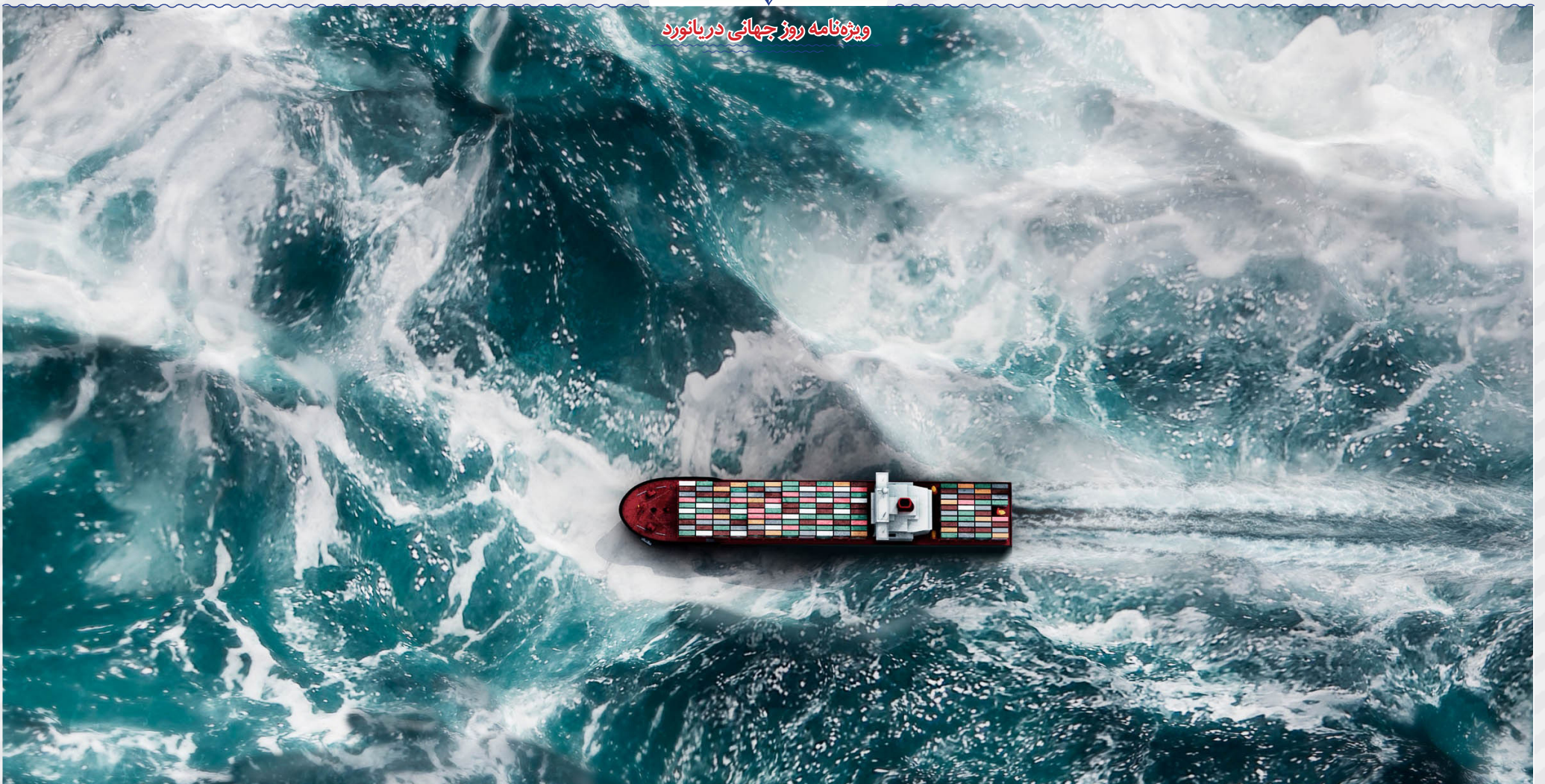
به شمار می‌رود و قطعا

بدون دریانورد، کشتی

و کشتیرانی معنایی

نخواهد داشت

اهمیت و جایگاه دریانوردان بیش از هر زمانی احساس می شود

حرفه دریانوردی و نکوداشت نقش و جایگاه آنان به لحاظ ایجاد انگیزش و تقویت همدلی سازمانی چندین برابر به دولت‌ها بازخواهد گشت. سازمان جهانی دریانوردی که با یکپارچه‌سازی تعامل بین کشورهای عضو جامعه دریایی، بزرگترین رکن را در جهان تشکیل می‌دهد در گرامیداشت روز جهانی دریانورد، سعی دارد با شعار «تجربه‌هایتان را به اشتراک بگذارید» بیشترین هم‌افزایی را بین متخصصین دریایی کشورها ایجاد کند و این روند به صورت صعودی در ارتقاء سطح کیفی دریانوردان تأثیر بسیار خواهد گذاشت.

در پرتو شعار سال جاری سازمان جهانی دریانوردی زمینه مساعدی برای هم‌افزایی بیشتر بین صف و ستاد حوزه دریایی فراهم می‌آید و با اغتنام این فرصت در تدوین و بازنگری سیاست‌گذاری‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها نقش دریانوردان بیش از گذشته دیده می‌شود و زمینه برای معرفی جذابیت‌های این حرفه به نسل جوان و جویای کار فراهم می‌شود چرا که با پیوستن نیروهای جوان، دانش آموخته و آگاه به دریانوردان، تحول کمی و کیفی قابل توجهی را در حرفه دریانوردی و در نتیجه رونق و شکوفایی بنادر شاهد خواهیم بود.

گفتنی است بندر امام خمینی (ره) به عنوان نخستین شهر لجستیکی غلات و کالای اساسی کشور سالانه مفتخر به میزبانی بیش از ۳۰ هزار دریانورد از ملیت‌های مختلف جهان است و از ظرفیت بسیار بالایی جهت ارائه خدمات به این دریانوردان برخوردار بوده که با تمهیدات و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته زیرساخت‌های مورد نیاز این خدمات در دست اقدام است.

بهر روز آقایی

مدیرکل بنادر و دریانوردی خوزستان

با پیشرفت فناوری و توسعه آن، صنعت حمل و نقل دریایی یکی از بزرگترین ذینفعان است چرا که اقتصاد بزرگ جهانی حول این محور می‌چرخد و دریانوردان به عنوان سرمایه‌های ارزشمند این صنعت از جایگاه ویژه‌ای برخوردار خواهند بود.

دریانوردان که مسئولیت سنگین حمل و نقل دریایی و دریانوردی ایمن کشتی‌ها را بر عهده دارند، با بهره‌مندی از دانش و تخصص حرفه‌ای در پایداری و حرکت ایمن ناوگان دریایی نقش مهمی ایفا می‌کنند. قطعاً به منظور دسترسی به این مهم ارتقاء سطح دانش و مهارت دریانورد امری ضروری و الزام‌آور است و بالعکس هر گونه اشتباه در این حوزه خسارت‌های بسیار سنگین، گاه جبران ناپذیری را نیز در بردارد.

امروزه اهمیت و جایگاه دریانوردان بیش از هر زمانی احساس شده و ضرورت سیاست‌گذاری دولت‌ها، برنامه‌ریزی مطلوب و اقدام مؤثر در راستای ارزش‌گذاری صحیح و ارج نهادن به تلاش‌های آنان بیشتر از هر زمانی است. این برنامه‌ریزی بر مبنای خرد جمعی و با بهره‌گیری از نیازها، ضرورت‌ها و بازخوردی که از تجارب تلخ و شیرین دریانوردان در حین انجام مأموریت‌های دریایی در پهنه بیکران اقیانوس‌ها و تلاش‌های آنان برای سیر ناوگان دریایی به دست آمده، صورت می‌پذیرد و در ادامه بازنگری و به اجرا گذاشته می‌شود. پر واضح است که منافع و مزایای اهتمام به سرمایه انسانی در

منافع و مزایای اهتمام به

سرمایه انسانی در حرفه

دریانوردی و نکوداشت

نقش و جایگاه آنان به

لحاظ ایجاد انگیزش و

تقویت همدلی سازمانی

چندین برابر به دولت‌ها

باز خواهد گشت

از تماشای کشتی در لنگرگاه تا دریانوردی و قاره‌پیمایی

فرمانده کشتی را به عنوان نماینده مالک کشتی و یک کشور بر روی کشتی می‌شناسند. بنابراین، هر کدام از موارد بالا برای خود مسئولیت و ددرسره‌های جداگانه دارد و مجموعه همه این مسئولیت‌ها بار سنگینی بر دوش فرمانده می‌گذارد.

■ از سیاست گذاران چه انتظاری دارید؟

با توجه به سختی‌های متعدد این شغل، از مسئولان انتظار می‌رود که برای دریانوردان امتیاز قائل شوند، از جمله این امتیازات، اعطای وام کم بهره، اعطای تسهیلات برای تهیه مسکن یا زمین، فراهم کردن تمهیداتی برای رفع مشکلات احتمالی در زمان دوری دریانوردان از خانواده، است.

■ چرا جوانان به رشته‌های دریایی و دریانوردی کمتر علاقه دارند؟

عدم آگاهی کافی از این رشته و شناخته نبودن این حرفه، دوری از خانواده، امکان پذیرش در رشته‌های دریایی و دریانوردی در دانشگاه‌های خاص و مناطق محرومی چون خارک، چابهار و بوشهر و تعداد بسیار کم هنرستان‌های مربوط به این شغل و محدود به مناطق شمال و جنوب کشور، می‌تواند مهم ترین دلایل عدم انگیزش جوانان به حرف دریانوردی باشد.

■ چه پیشنهادی برای جذاب کردن مشاغل دریایی دارید؟

اطلاع رسانی و آشنایی از طریق مختلف (فیلم، کتاب، مقاله) و تهیه و پخش فیلم‌های مستند و برنامه‌های تلویزیونی درباره مشاغل دریایی، بسیار موثر خواهد بود. به نظر من، شغل‌های دریایی و دریانوردی باید در دوران دبیرستان به صورت جامع و کامل در کشور معرفی شود و افراد خاصی که آشنایی کامل به این شغل دارند، با هماهنگی آموزش و پرورش و حضور در دبیرستان‌ها به معرفی این شغل بپردازند.

عمده ترین مشکل کار دریا، دوری از خانواده و

اجتماع است که عمدتاً ۶ ماه طول می‌کشد. اگر از

طرف خانواده حمایت نشوید و خیالتان از خانواده

راحت نباشد، قادر به ادامه کار نخواهید بود و یا کار

کردن بر روی کشتی سخت می‌شود

امیر محمدی؛ کاپیتان کشتی تجاری اقیانوس پیما که متولد سال ۶۰ است، دوران ابتدایی، راهنمایی و هنرستان را در شهر بندرعباس گذرانده. او سال ۷۹ از هنرستان شهید رجایی بندرعباس در رشته ناوبری فارغ التحصیل شده و برای ادامه تحصیل، تا مقطع فوق دیپلم در آموزشکده شهید خدادادی، به انزلی رفته است. با او گفت‌وگویی در مورد حرفه دریانوردان انجام دادیم که در ادامه می‌آید.

■ چگونه دریانورد شدید؟

سال ۱۳۸۸ بورسیه شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران شدم و در موسسه آموزش کشتیرانی واحد بوشهر، به مدت یک سال دوره کارآموزی را گذاردم. پس از قبولی در آزمون شایستگی اداره بنادر و دریانوردی در سال ۱۳۸۹، اولین سفر به عنوان افسر سوم انجام دادم که بعد از آن، طی یک سری دوره‌های آموزشی و خدمت بر روی کشتی‌ها و قبولی در آزمون شایستگی در سال ۱۳۹۹، اولین سفر دریایی به عنوان فرمانده را تجربه کردم.

■ آیا به این حرفه علاقمند هستید؟

بله؛ دلیل علاقه من به دریا و دریانوردی پدرم بود؛ ایشان در نیروی دریایی ارتش خدمت می‌کردند. تعریف و توصیف همیشگی پدرم از سفرهای دریایی، باعث شد علاقه من به این رشته شکل بگیرد. از طرفی چون ساکن بندرعباس بودم و تماشای کشتی‌ها در لنگرگاه یکی از دل مشغولی‌های دوران جوانی ام بود، اشتیاقم به این شغل بیشتر شد.

■ شغل شما چه جذابیت‌هایی دارد؟

یکی از جذابیت‌های شغل دریایی دیدن بنادر دنیا و آشنایی با فرهنگ‌های مختلف است. از سوی مطالب مختلفی که در گذشته در مورد اقیانوس‌ها و کشورهای گوناگون خوانده بودیم اکنون بواسطه این شغل از نزدیک می‌بینم.

■ بارزترین مشکلات حرفه دریانوردان چیست؟

عمده ترین مشکل کار دریا، دوری از خانواده و اجتماع است که عمدتاً ۶ ماه طول می‌کشد. اگر از طرف خانواده حمایت نشوید و خیالتان از خانواده راحت نباشد، قادر به ادامه کار نخواهید بود و یا کار کردن بر روی کشتی سخت می‌شود؛ بعضی مواقع به خاطر مشکلات یاد شده برخی از افراد کار دریا را رها می‌کنند. چالش‌های کاپیتان کشتی هم بسیار بیشتر است چرا که مسئولیت پرسنل، خود کشتی و بار بر عهده فرمانده کشتی است. عموماً

دسترسی به اینترنت یک نیاز جدید در کار دریایی

زهرا سندالی

کارشناس معاهدات بین‌المللی کار دریایی

مقاله نامه از جمله تسهیل دسترسی همه دریانوردان به تجهیزات ایمنی روی کشتی، دسترسی رایگان دریانوردان به مواد غذایی مناسب و آب کافی روی کشتی، به اصلاحیه ششم مقاله نامه مذکور با اصلاحات، دسترسی اینترنت و استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای دریانوردان روی کشتی اشاره دارد.

هرچند فناوری اینترنت از قبل در کشتی‌ها در ارتباط با ناوبری ضروری بوده و وجود داشته است اما ضمن ایجاد تسریع در برقراری ارتباط با خشکی و بندر در شرایط اضطراری، می‌تواند تصاویر زنده از قرار گرفتن کشتی در موقعیت‌های خطرناک ارائه و حتی دسترسی مجازی فوری را به متخصصان پزشکی برای کمک‌رسانی به خدمه بیمار یا مجروح کشتی را فراهم کند. صنعت حمل و نقل دریایی به طور مداوم در حال توسعه و بهبود است، بنابراین مدرن کردن شیوه‌های کاری یک چالش مداوم در این صنعت است. لذا دسترسی به یادگیری و توسعه حرفه ای زمانی که یک ارتباط مجازی اینترنتی قوی در دریا وجود داشته باشد، امکان‌گفتگوی لحظه‌ای بین ساحل و کشتی، دانلود محتوا و مواد آموزشی را برای دریانوردان فراهم می‌کند.

ارائه یک سرویس اینترنتی خوب به دریانوردان این امکان را می‌دهد که از دستگاه‌های ارتباطی در کابین خود، به اخبار با زبان مادری، بانکداری اینترنتی، پیام‌های فوری و انواع موضوعات ورزشی و سرگرمی دسترسی پیدا کنند. هرچند هنوز بین صاحبان صنعت دریایی همچنان دسترسی نامحدود به اینترنت مورد بحث است که اینترنت، این نوشتاروی جدید آیا برای بهبود زندگی دریانوردان در کشتی مفید است یا خیر. اما این فقط یک مساله جدید مطرح شده در دنیای حمل و نقل دریایی نیست بلکه توانایی برقراری ارتباط با خانواده و دوستان به عنوان یک حق اولیه انسانی مطرح است، به همین دلیل است که دولت‌ها تشویق می‌شوند تا دسترسی به اینترنت را در بنادر و لنگرگاه‌ها برای دریانوردان افزایش دهند.

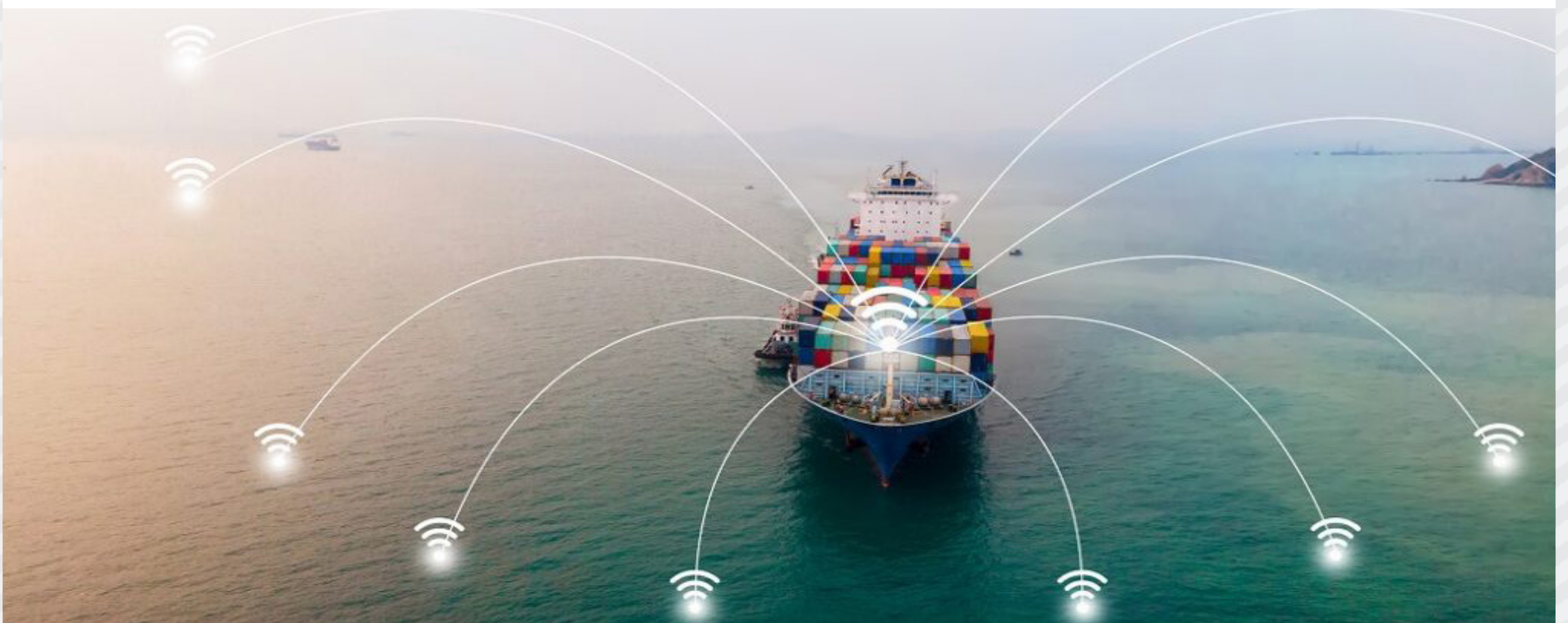

منافع و مزایای اهتمام به سرمایه انسانی در حرفه دریانوردی و نگهداشت نقشی و جایگاه آنان به لحاظ ایجاد انگیزش و تقویت همدلی سازمانی چندین برابر به دولت‌ها باز خواهد گشت

کار طولانی در دریا و عدم ارتباط با دنیای خارج می‌تواند پیامدهای روحی عمیقی برای رفاه دریانوردان به همراه داشته باشد، امروزه صنعت دریانوردی می‌کوشد تا بر سلامت روان و خستگی مزمن دریانوردان توجه ویژه کند و با حمایت خود کیفیت کار و زندگی دریانوردان را افزایش دهد.

بدین جهت جامعه بزرگ دریانوردی به دنبال راهکارهایی برای کاهش تأثیرات منفی همه‌گیری ویروس کرونا و افزایش حمایت‌های خود از خدمه کشتی و حصول اطمینان از ارائه امکانات به دریانوران و دسترسی سریع و مطمئن آنان به اینترنت است. نظر سنجی اخیر اتاق بین‌المللی (ICS) و اتحادیه انجمن‌های صاحبان کشتی‌های اروپایی (ECSA) نشان می‌دهد که دسترسی دریانوردان به اینترنت یکی از علل اصلی بهبود شرایط کاری در کشتی است و با آثار مثبتی همراه بوده و به نظر می‌رسد که جامعه دریایی نیز در آینده بدون اینترنت مفهوم نخواهد داشت. کنوانسیون کار دریایی یک معاهده بین‌المللی برای حمایت از حقوق دریانوردان است که بیش از ۱۰۰ کشور، به آن ملحق شده‌اند. در همین راستا دولت‌های عضو، مالکان کشتی و نمایندگان دریانوردان به طور دوره‌ای گرد هم می‌آیند تا کنوانسیون یاد شده را دائماً بررسی و به روز نگه دارند. آخرین نشست کمیته ویژه سه‌جانبه (WTC)، بخش دوم چهارمین نشست کمیته سه‌جانبه مقاله نامه کار دریایی MLC نیز که اردیبهشت ماه

سال جاری در مقر دائمی سازمان بین‌المللی کار در ژنو (سوئیس) به صورت ترکیبی با حضور نمایندگان کشورها، دریانوردان، شرکت‌های کشتیرانی جهان و سایر اعضا برگزار شد، ضمن بررسی به اصلاحیه‌های قوانین مندرج در

ویژه‌نامه روز جهانی دریانورد

لیست دریانوردان نمونه سال ۱۴۰۱

جناب آقای
سعید دلیر
منطقه ویژه اقتصادی
بندر شهید رجایی

جناب آقای
مهران احمدزاده
منطقه ویژه اقتصادی
بندر بوشهر

جناب آقای
حسین مهاجر
منطقه ویژه اقتصادی
بندر بوشهر

جناب آقای
امین رفیع زاده سنگاچینی
منطقه ویژه اقتصادی
بندر انزلی

جناب آقای
علی خیراله پور
منطقه ویژه اقتصادی
بندر نوشهر

جناب آقای
حبیب بلییدی
منطقه ویژه اقتصادی
بندر چابهار

جناب آقای
برزو گرچی
منطقه ویژه اقتصادی
بندر امیر آباد

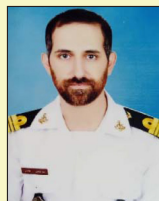
جناب آقای
بابک مرادی عمومی
منطقه ویژه اقتصادی
بندر خرمشهر

ناخدا دوم عرشه
سید اسماعیل جعفری
نیروی دریایی راهبردی
ارتش ج.ا.ا.

ناخدا دوم عرشه
عماد نژاد مریدی
نیروی دریایی راهبردی
ارتش ج.ا.ا.

ناوسروان عرشه
سید مرتضی شاداب
نیروی دریایی راهبردی
ارتش ج.ا.ا.

ناخدا
قادر بخش اسلام دوست
سازمان شیلات ایران

ناخدا
یوسف محمدی
سازمان شیلات ایران

ناخدا
هادی محمدیان نژاد
سازمان شیلات ایران

جناب آقای
حسین دلالت
شرکت ملی نفتکش ایران

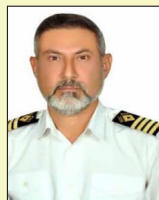
جناب آقای
علی عشاری
شرکت ملی نفتکش ایران

جناب آقای
حمید خوشبوی کلور
شرکت ملی نفتکش ایران

جناب آقای
رامین صفائی محرمانی
ایران
شرکت ملی نفتکش ایران

جناب آقای
بهمن بندر ریگی
شرکت پایانه های نفتی
ایران

جناب آقای
بهنام محمد پور
شرکت پایانه های نفتی
ایران

جناب آقای
سجاد زبردست
نشرودکلی
اتحادیه مالکان کشتی ایران

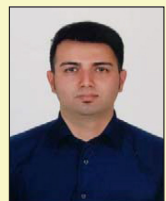
کاپیتان
رضا قائم مقامی
انجمن کشتیرانی و خدمات
وابسته ایران

جناب آقای
علیرضا عضدآزاد
انجمن کشتیرانی و خدمات
وابسته ایران

جناب آقای
سید هادی حسینی
انجمن صنفی کارگری
دریانوردان تجاری ایران

جناب آقای
بهزاد محمدی وچین
شرکت کشتیرانی والفجر

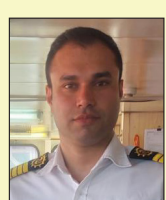
جناب آقای
مصطفی تنگستانی
شرکت هدایت کشتی
خلیج فارس

جناب آقای
شهداد سید اسماعیلی
شرکت هدایت کشتی
خلیج فارس

جناب آقای
عباس کنگوئی زاده
شرکت هدایت کشتی
خلیج فارس

جناب آقای
رضا نیک روش
شرکت کشتیرانی ج.ا.ا.

جناب آقای
عادل چهره نگار
شرکت کشتیرانی ج.ا.ا.

جناب آقای
حسین عباسی
شرکت کشتیرانی ج.ا.ا.

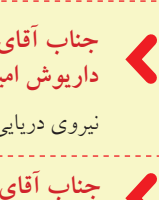
کاپیتان
عبدالحسین روحی
شرکت کشتیرانی ج.ا.ا.

کاپیتان
مهدی میرزا خانی نافچی
شرکت کشتیرانی ج.ا.ا.

کاپیتان
سید مهدی منصوریان
شرکت کشتیرانی ج.ا.ا.

جناب آقای
داریوش امیری
نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

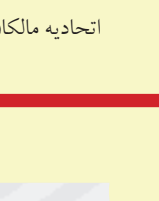
جناب آقای
سید هادی حسینی
نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

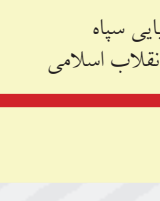
جناب آقای
امیر روشن
اتحادیه مالکان کشتی ایران

جناب آقای
امیر روشن
اتحادیه مالکان کشتی ایران

جناب آقای
امیر روشن
اتحادیه مالکان کشتی ایران

جناب آقای
امیر روشن
اتحادیه مالکان کشتی ایران

اهمیت حرفه دریانوردی

آنها برای تأمین معاش خانواده خود انجام می‌دهند، اما درد دوری از خانواده آنها را از انجام وظایف شان باز نمی‌دارد.

● دریانوردان با دریاها و شرایط سخت آب و هوایی می‌جنگند

حمل بار از یک بندر به بندر دیگر اغلب مستلزم مواجهه با طوفان‌های هولناک و امواج عظیم است. دریا آنقدر که از ساحل به نظر می‌رسد، آرام نیست و علی‌رغم پیشرفت‌های تکنولوژی، یک دریانورد در دریا از حوادث

طبیعی در امان نیست. اما آنچه اهمیت دارد این است که محموله باید به مکان برنامه ریزی شده و در زمان برنامه ریزی شده ارسال شود. هر ساله چندین کشتی به دلیل طوفان و آب و هوای بد غرق می‌شوند، اما این حوادث یک دریانورد را سفرهای دریایی باز نمی‌دارد. بر اساس یک گزارش، در هر لحظه بیش از صد هزار دریانورد در حال سفر و یا در حال برنامه ریزی برای عبور از مناطق خطرناک دزدان دریایی هستند. تاکنون کشتی‌های زیادی غارت شده و بسیاری از دریانوردان توسط دزدان دریایی به گروگان گرفته شده‌اند. اما علی‌رغم تمام خطرات و ترس‌ها، دریانوردان به انجام وظایف خود بر روی کشتی‌ها ادامه می‌دهند.

● دریانوردان با خطرات سلامتی روبرو هستند

کار بر روی کشتی آسان نیست. دریانوردان به دلیل ماهیت کار و سفر مداوم به مکان‌های جدید مستعد ابتلا به بیماری‌های مختلف هستند. دریانوردان جدای از خطرات جسمی مانند بیماری‌ها و صدمات ناشی از حوادث دریایی، گرفتار مشکلات روحی و روانی مانند دلتنگی، تنهایی و خستگی می‌شوند که زندگی آنها در دریا را تحت تأثیر قرار می‌دهد. علاوه بر این، دریانوردان وقتی در دریا هستند باید همه چیز را خودشان مدیریت کنند. اما هر اندازه کار بر روی کشتی‌ها با خطرات همراه باشد، دریانوردان با کسب دانش و آموزش‌های لازم برای بدترین شرایط آماده شده و به شغل خود ادامه می‌دهند.

صنعت کشتیرانی که بسیاری از آن به عنوان صنعت نامرئی یاد می‌کنند، برای ادامه حیات اقتصاد جهانی بسیار مهم است. با این حال تعداد بسیار کمی از مردم در مورد این صنعت ناشناس و در عین حال جذاب اطلاعات دارند. اما به همان اندازه که این صنعت برای جهان و مردم آن حیاتی است، کار دریانوردان شجاعی که یکی از سخت‌ترین مشاغل جهان را با عبور کشتی‌های عظیم در ناآرام‌ترین دریاها و پرخطرترین مناطق انجام می‌دهند، به همان اندازه مهم است. اگر آنها نبودند، تجارت جهانی متوقف می‌شد و مردم از نیازهای اولیه خود محروم می‌شدند.

● دریانوردان اقتصاد جهانی را اداره می‌کنند

۹۰ درصد غذا، سوخت، مواد خام و کالاهای تولیدی جهان از طریق دریا حمل می‌شود. تقریباً همه چیزهایی که در سراسر جهان به فروش می‌رسد، از طریق کشتی‌هایی حمل می‌شوند که برای کار، نگهداری و تعمیر به دریانوردان ماهر نیاز دارند. اگر کشتی‌ها و دریانوردان از چرخه تجارت حذف شوند چه اتفاقی برای جهان می‌افتاد؟ به دلیل حضور همین افراد ماهر و شجاع به نام دریانورد بر روی کشتی‌ها است که کسب و کارها در سراسر جهان رونق دارد و مردم می‌توانند مایحتاج خود را از فروشگاه‌ها خریداری کنند. اگرچه فعالیت دریانوردان برای افراد بر روی خشکی قابل مشاهده نیست، اما کار آنها بر روی کشتی‌ها برای بقای حیات تجارت جهانی ضروری است.

● دریانوردان زندگی اجتماعی خود را قربانی می‌کنند

یکی از بزرگترین مشکلاتی که دریانوردان در زندگی خود با آن روبرو هستند دوری از عزیزان در حین انجام وظیفه در دریا است. از دست دادن تولدها و رویدادهای خانوادگی بهایی است که آنها برای اطمینان از اینکه کالاها به موقع به دست مردم می‌رسد، می‌پردازند. حرفه دریانوردی انتخاب سختی است که

نشانی: تهران، میدان ونک، چهارراه جهان کودک،
بزرگراه شهید حقانی، انتهای خیابان دیدار جنوبی
تلفن: ۸۴۹۳۲۶۰۶، ۸۴۹۳۲۶۰۱

صاحب امتیاز: سازمان بنادر و دریانوردی
مدیر مسئول: حسین خوشبخت
سرمدبیر: مجید فدایی
همکاران: نیما علیپور، نادر الفت، بهاره نایب آقایی
ابراهیم زارع

ویژه‌نامه روز جهانی دریانورد
سازمان بنادر و دریانوردی
تیر ماه ۱۴۰۱
نشریه خبری سازمان بنادر و دریانوردی